

CEIAC

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND PROCESUL DE INSTRUIRE ÎN
LABORATOARELE TEHNICO-DENTARE**

COD: PO - 09

Exemplar: nr. 1

Revizuiți: 0

Ediția: 1

Pagina: 1/18

COD: PO - 09

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ

privind procesul de instruire în laboratoarele tehnico-dentare

	ELABORATĂ	DISCUTATĂ ȘI ANALIZATĂ	COORDONATĂ	APROBATĂ
RESPONSABIL	Crițchi Tatiana	CEIAC	Consiliul de Administrație	Consiliul Profesoral
DATA	21.12.2022	21.12.2022	26.12.2022	11.05.2023 PV nr.7
SEMNĂTURA				

CEIAC

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND PROCESUL DE INSTRUIRE ÎN
LABORATOARELE TEHNICO-DENTARE**

COD: PO - 09

Exemplar: nr. 1

Revizuiți: 0

Ediția: 1

Pagina: 2/18

CUPRINS

Numărul componentei în cadrul procedurii operaționale	Denumirea componentei din cadrul procedurii operaționale	Pagina
	Coperta/pagina de gardă	1
	Cuprins	2
1.	Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii	3
2.	Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii	3
3.	Lista persoanelor la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii	4
4.	Scopul procedurii	5
5.	Domeniul de aplicare al procedurii	5
6.	Documentele de referință/reglementările aplicabile activității procedurate	5
7.	Definiții și abrevieri ale termenilor utilizați în procedură	6
8.	Descrierea procedurii	9
9.	Responsabilități și răspunderi în derularea activității	9
10.	Anexe, înregistrări, arhivări	11

CEIAC

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND PROCESUL DE INSTRUIRE ÎN
LABORATOARELE TEHNICO-DENTARE**

COD: PO - 09

Exemplar: nr. 1

Revizuiți: 0

Ediția: 1

Pagina: 3/18

**I. LISTA RESPONSABILILOR CU ELABORAREA, VERIFICAREA ȘI APROBAREA
EDIȚIEI SAU, DUPĂ CAZ, A REVIZIEI ÎN CADRUL EDIȚIEI PROCEDURII**

Nr. Crt.	Operațiune	Numele și prenumele	Funcția	Subdiviziunea/ Compartimentul	Data	Semnătura
1.	Elaborat	Crițchi Tatiana	Directoare adjunctă pentru instruirea practică	Secția studii	21.12.2022	
		Pădureț Galina	Șefă catedră Discipline stomatologice și tehnico-dentare	Catedre	21.12.2022	
		Grigoriu Elena	Cadru didactic la Discipline tehnico-dentare	Catedre	21.12.2022	
2.	Verificat	Botnaru Aida	Șefă secție învățământ nr.7	Secția studii	21.12.2022	
		Surdu Ghennadi	Cadru didactic la Discipline tehnico-dentare	Catedre	21.12.2022	
3.	Avizat	Crițchi Tatiana	Directoare adjunctă pentru instruirea practică	Consiliul de Administrație	26.12.2022	
4.	Aprobat	Negrean Mariana	Directoare	Consiliul Profesoral	11.05.2023	

II. SITUAȚIA EDIȚIILOR ȘI A REVIZIILOR ÎN CADRUL EDIȚIILOR PROCEDURII

	Ediția sau, după caz, revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei/ediției
	1	2	3	4
	Ediția I			
	Revizia 1			

CEIAC

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND PROCESUL DE INSTRUIRE ÎN
LABORATOARELE TEHNICO-DENTARE**
COD: PO - 09

Exemplar: nr. 1
Revizuirii: 0
Ediția: 1
Pagina: 4/18

**III. LISTA PERSOANELOR LA CARE SE DIFUZEAZĂ EDIȚIA SAU, DUPĂ CAZ,
REVIZIA DIN CADRUL EDIȚIEI PROCEDURII**

Nr. Crt.	Scopul	Subdiviziunea	Funcția	Data primirii	Nume, prenume Semnătura
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.1	Aplicare		Directoare	15.05.23	vepreon el. [signature]
1.2	Aplicare Informare	Toate subdiviziunile	Directoare	15.05.23	vepreon el. [signature]
			Directoare adjunctă pentru activitatea educațională, didactică și metodică	15.05.23	So. lo b. [signature]
			Directoare adjunctă pentru instruirea practică	15.05.23	Cițchi T. [signature]
			Șefa secției asigurarea calității	15.05.23	Horuț M. [signature]
			Șefă secției învățământ nr.7	15.05.23	Bobaru J. [signature]
			Șefă catedră	15.05.23	Păduricăș - [signature]
			Șefi laboratoare tehnico-dentare	15.05.23	Chiriac R. [signature]
				15.05.23	Boaru A. [signature]
				15.05.23	Surduș [signature]
				15.05.23	D. Bobaru [signature]
	15.05.23	D. Chețanari [signature]			
1.3	Arhivare		Arhivar		

CEIAC

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND PROCESUL DE INSTRUIRE ÎN
LABORATOARELE TEHNICO-DENTARE**

COD: PO - 09

Exemplar: nr. 1

Revizuiți: 0

Ediția: 1

Pagina: 5/18

IV. SCOPUL PROCEDURII

Prezenta procedură va reglementa modul de organizare, desfășurare și evaluare a lecțiilor practice la disciplinele stomatologice și tehnico-dentare, desfășurate în cadrul CESIM (laboratoare tehnico-dentare), care va garanta corectitudinea și completitudinea descrierii procesului de confecționare a protezelor dentare, la toate etapele lecției formând competențe profesionale specifice tehnicianului dentar din CEMF „Raisa Pacalo”.

V. DOMENIUL DE APLICARE

Procedura elaborată și distribuită de către directorul adjunct pentru instruire practică, se aplică de șefa de catedră discipline stomatologice și tehnico-dentare și cadrele didactice (titulare și angajate prin cumul de funcție), pentru a reglementa prevederile generale de desfășurare a tuturor lecțiilor practice în laboratoarele tehnico-dentare.

VI. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ/REGLEMENTĂRILE APLICABILE ACTIVITĂȚII PROCEDURALE.

- 6.1. Nomenclatorul domeniilor de formare profesională al specialităților și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar, aprobat prin HG nr.853 din 14.12.2015.
- 6.2. Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar în baza Sistemului de Credite de Studii Transferabile, anexă la ordinul Ministerului Educației nr.234, din 25 martie 2016.
- 6.3. Regulamentul de organizare și funcționare a Centrului de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”, aprobat prin ordinul Ministerului Sănătății al RM nr.800 din 01 septembrie 2022.
- 6.4. Codul de etică al cadrului didactic din Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”, aprobat prin ordinul nr.112-AC din 26 decembrie 2016.
- 6.5. Regulamentul de funcționare al Centrului educațional de simulare în instruirea medicală (CESIM), aprobat prin Ordinul nr.163a-AC din 03.09.2018.
- 6.6. Regulamentul privind organizarea activității cabinetelor/laboratoarelor în Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”, aprobat ordinul 112-AC din 26 decembrie, 2016.
- 6.7. Regulamentul de activitate a catedrei în Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”, aprobat prin ordinul nr.34a-AC din 19 septembrie 2016.
- 6.8. Regulamentul privind organizarea evaluării rezultatelor școlare în Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”, aprobat prin ordinul nr.112-AC din 26 decembrie 2016.
- 6.9. Planul de învățământ la specialitatea Stomatologie, calificarea Tehnician dentar, aprobat prin ordinul Ministerului Sănătății al RM nr.78 P din 17 iulie 2016, ordinul Ministerului Educației al RM nr. 9C 91/16 din 15 august 2016.
- 6.10. Planul de învățământ la specialitatea Stomatologie, calificarea Tehnician dentar, aprobat prin ordinul Ministerului Sănătății al RM nr.15/942 din 14 martie 2022, ordinul Ministerului Educației și Cercetării al RM nr. Sc 78/22, 1091 din 01 noiembrie 2022.
- 6.11. Curricula la unitățile de curs în vigoare.

CEIAC

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND PROCESUL DE INSTRUIRE ÎN
LABORATOARELE TEHNICO-DENTARE**

COD: PO - 09

Exemplar: nr. 1

Revizuirii: 0

Ediția: 1

Pagina: 6/18

6.12. Nomenclatorul laboratorului modelare, aprobat 18 august 2014, Direcția Resurse Umane a Ministerului Sănătății.

6.13. Nomenclatorul laboratorului de ghipsare 18 august 2014, Direcția Resurse Umane a Ministerului Sănătății.

6.14. Nomenclatorul laboratorului mijloace tehnice de instruire 02 septembrie 2014, Direcția Resurse Umane a Ministerului Sănătății.

VII. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI ALE TERMENILOR UTILIZAȚI ÎN PROCEDURĂ

Nr. d/o	Termenul / Conceptul/Abrevierea	Definiția
1.	Învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar	Un nivel de învățământ ancorat pe procesele economice și sociale actuale, dar și de cele de perspectivă.
2.	Profesor titular din cadrul CEMF „Raisa Pacalo”	Cadru didactic, desemnat prin ordin de către instituția de învățământ profesional tehnic, specialist în domeniu, care asigură planificarea, organizarea, evaluarea și buna desfășurare a activității didactice.
3.	Plan de învățământ	Document normativ obligatoriu, validat prin ordinul Ministerului Educației și Cercetării al RM și Ministerul Sănătății al RM, care are funcția de a orienta procesul instructiv-educativ.
4.	Modul	Unitate de curs care au drept scop formarea la elevi a unui comportament specific profesiei/specialității și reprezintă o structură didactică unitară din punct de vedere tematic atât pentru instruirea teoretică cât și pentru cea practică.
5.	Curricula la unitățile de curs	Un document normativ, care este conceput în așa fel încât oferă posibilitatea cadrului didactic de a elabora strategii proprii de proiectare și organizare a demersului educațional în vederea formării la elevi a competențelor profesionale specifice, valorilor și atitudinilor ce corespund necesităților curente și de perspectivă ale pieții muncii și ale unei societăți aflate în permanentă schimbare.
6.	Plan tematic	Totalitatea temelor de la unitatea de curs (modul), cu repartizarea numărului de ore pentru lecții teoretice, practice și studiu individual ghidat.
7.	Ghid/Agenda pentru lecții practice	Instrument didactic pentru elevi, ce include planul tematic, competențele specifice unității de curs și descrierea etapizată a desfășurării lecțiilor practice, care favorizează formarea și dezvoltarea competențelor profesionale specifice calificării.
8.	Echipament individual de protecție	Orice echipament destinat a fi purtat în scopul protejării împotriva unui sau a mai multor riscuri care ar putea să îi pună în pericol securitatea și sănătatea la locul de muncă.

CEIAC

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND PROCESUL DE INSTRUIRE ÎN
LABORATOARELE TEHNICO-DENTARE**

COD: PO - 09

Exemplar: nr. 1

Revizui: 0

Ediția: 1

Pagina: 7/18

Nr. d/o	Termenul / Conceptul/Abrevierea	Definiția
9.	Lecție practică în laborator	Lecțiile practice în laborator se desfășoară în CESIM (laboratoare tehnico-dentare), acest tip de instruire practică are caracter individual, în cadrul căruia elevul dobândește abilități practice, detaliate specifice disciplinelor de specialitate.
10.	Centrul Educațional de Simularea în Instruirea Medicală	Reprezintă săli de simulare, cabinete care asigură condiții de planificare, organizare și desfășurare a lecțiilor practice preclinice, evaluare a finalităților de studii manifestate în competențe profesionale specifice calificării.
11.	Laborator	Local sau încăpere prevăzută cu instalații speciale, aparate și instrumente, pentru experiențe științifice și lucrări practice în domeniul științelor experimentale și al tehnicii sau pentru prepararea unor produse de uz comun.
12.	Laborator tehnico-dentar	Încăpere prevăzută cu instalații speciale, aparate și instrumente, dotată cu minioficu pentru fiecare elev pentru realizarea protezelor dentare.
13.	Mini oficiu	Loc de muncă a tehnicianului dentar, asigurat cu sistem de iluminare locală, aparate și utilaje destinate confecționării protezelor dentare
14.	Protocol/algorithm al deprinderilor practice	Un suport metodologic pentru cadrele didactice și elevi în formarea abilităților practice.
15.	CEMF „Raisa Pacalo”	Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”
16.	CESIM	Centrul Educațional de Instruire în Simularea Medicală
17.	MTD	Materiale tehnico-dentare
18.	ATD	Aparate tetnico-dentare
19.	PD	Proteze dentare
20.	TD	Tehnicienii dentari
21.	IPSSM	Instruire Periodică privind Securitatea și Sănătatea în Muncă

CEIAC

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND PROCESUL DE INSTRUIRE ÎN
LABORATOARELE TEHNICO-DENTARE**

COD: PO - 09

Exemplar: nr. 1

Revizuire: 0

Ediția: 1

Pagina: 8/18

VIII. DESCRIEREA PROCEDURII

Rolul și importanța lecțiilor practice în cadrul disciplinelor stomatologice și tehnico-dentare

Programul de formare profesională asigură formarea profesională inițială a specialiștilor în domeniul stomatologic axat pe orientări formative de instruire, care să corespundă cerințelor actuale în domeniul stomatologiei, având ca finalitate lansarea pe piața muncii a unor specialiști competenți și competitivi. Procesul de instruire practică în cadrul laboratoarelor tehnico-dentare a prevede nu numai acumularea de cunoștințe teoretice, dar și formarea abilităților practice specific tehnicienilor dentari: identificarea materialelor, aparatelor și instrumentelor tehnico-dentare, modelarea fiecărei entități morfologice a grupului dentar frontal și lateral, confecționarea incrustațiilor dentare și a dispozitivului corono-radicular, coroanelor unidentare, punților dentare, protezelor partial mobilizabile acrilice, protezelor partial mobilizabile scheletată, protezei totale, lucrărilor tehnico-dentare provizorii, aparatelor ortodontice, aparatelor chirurgicale și protezelor maxilo-faciale.

8.1. Organizarea lecțiilor practice în laboratoarele tehnico-dentare

8.1.1. Amplasarea obligatorie în locuri vizibile a instrucțiunii tehnicii securității în laboratorul tehnico-dentar (*Anexa nr. 1*).

8.1.2. Consultarea orarului, curriculumului la unitatea de curs, planului tematic (fiecare profesor consultă setul de documente conform specificului disciplinei).

8.1.3. Consultarea literaturii didactice și de specialitate.

8.1.4. Elaborarea proiectului didactic pentru lecția practică de laborator (proiectele didactice se elaborează conform specificului disciplinei).

8.1.5. Completarea platformei Moodle la activitatea educațională planificată.

8.1.6. Diseminarea informației necesare elevilor.

8.1.7. În cazul lecțiilor practice la disciplinele de specialitate se pregătesc situații problematizate, cazuri clinice.

8.1.8. Pregătirea necesarului pentru demonstrarea manoperelor practice (MTD, ATD etc.).

8.2. Desfășurarea lecțiilor practice

Desfășurarea instruirii practice în laboratoarele tehnico-dentare

Instruirea în laboratoarele tehnico-dentare se realizează în baza curricula la unitățile de curs, corespunzător planurilor de învățământ la calificarea TD, planului tematic și orarului aprobat de directorul CEMF „Raisa Pacalo”.

8.2.1. Lecții practice

- Lecțiile practice se desfășoară în laboratoare catedrei discipline stomatologice și tehnico-dentare.
- Elevii sunt admiși în laboratoare dacă sunt dotați cu echipamentul individual de protecție: halat, bonetă, ochelari de protecție, mănuși.
- Elevii organizează locul de muncă (verifică conexiunea la electricitate, conectează aparatele tehnico-dentare(electromotor, micromotor, băița de ceară, electrospatula etc.), are present modelul de lucru cu etapa practică anterior realizată.)

CEIAC

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND PROCESUL DE INSTRUIRE ÎN
LABORATOARELE TEHNICO-DENTARE**

COD: PO - 09

Exemplar: nr. 1

Revizuirii: 0

Ediția: 1

Pagina: 9/18

- Profesorii evaluează la începutul activității: prezența elevilor, echipamentul individual de protecție și mijloacele didactice necesare activității: ghidul lecțiilor practice, instrumente individuale de muncă, manualul cu protocoale/algoritm al deprinderilor practice.
- Cadrele didactice instruesc elevii la prima lecție de la unitatea de curs despre necesitatea respectării regulilor tehnicii securității și sănătății în muncă la toate etapele realizării sarcinilor aplicative.
- Fiecare elev confirmă prin semnătură în registrul pentru tehnica securității muncii în laboratorul tehnico-dentar. *Anexa nr.2.*
- Fiecare lecție practică în laboratorul tehnico-dentar debutează cu atenționarea repetată a regulilor tehnicii securității, despre acest lucru semnează în agenda/ghid pentru lecții practice (*Anexa nr.3*).
- Evaluarea conținutului tematic se realizează în conformitate cu conținutului curricular, în limita a 40 - 45 minute.
- Demonstrarea de către profesor a manoperei practice, inclusiv demonstrarea filmelor didactice, (aproximativ 15 minute).
- Asigurarea că dotarea minioficiului cu MTD, ATD, instrumente corespunde conținutului tematic.
- Efectuarea individuală a etapei tehnologice de confecționare pe model de lucru (în dependență de unitatea de curs: incrustații metalice, acrilice, din porțelan, coroane de înveliș nefizionomice, fizionomice confecționate prin metoda de turnare, proteze dentare parțial mobilizabile acrilice, proteze totale, proteză parțial mobilizabilă scheletată, punți dentare, aparate ortodontice mobilizabile, mobile, fixe, aparate chirurgicale și dispozitive ortopedice, etc.), cu respectarea regulilor de securitate și sănătate în muncă la toate etapele realizării sarcinilor aplicative și utilizarea echipamentului individual de protecție, cum ar fi: ochelari de protecție, mască, covorașe de cauciuc (aproximativ 40 minute).
- Prezentarea de către elevi a lucrării realizate conform etapei tehnice de realizare (25-30 minute).
- Completarea ghidului/agendei lecției practice. *Anexa nr.4* (15-20 minute).
- Consolidarea conținuturilor însușite aplicând diverse metode: interviu asupra etapei practice reșizate, profesorul propune întrebări asupra materialelor utilizate, algoritmului de realizare. (30 minute).

IX. RESPONSABILITĂȚI ȘI RĂSPUNDERI ÎN DERULAREA ACTIVITĂȚII

Responsabilități:

- **Directorului adjunct pentru instruirea practică:**
 - Monitorizarea și respectarea orarului lecțiilor practice.
 - Evaluarea și monitorizarea desfășurării lecțiilor practice.
 - Evaluarea cum au fost completate registrele pentru lecții practice conform planului tematic, notarea elevilor.

CEIAC

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND PROCESUL DE INSTRUIRE ÎN
LABORATOARELE TEHNICO-DENTARE**

COD: PO - 09

Exemplar: nr. 1

Revizuire: 0

Ediția: 1

Pagina: 10/18

• **Șefii secțiilor de învățământ:**

- Prezintă profesorilor orarul lecțiilor practice aprobat de directorul CEMF „Raisa Pacalo”.
- Verifică corectitudinea completării registrelor conform planurilor tematice la unitate de curs.
- Monitorizează disciplina de muncă a profesorilor.

• **Șefii catedră și cadre didactice:**

- Activează în conformitate cu cerințele prevăzute de Regulamentul ordinii interne al Centrului de excelență și în baza planului anual de activitate aprobat de șeful catedrei.
- Respectă cu strictețe orarul aprobat de directorul CEMF „Raisa Pacalo”.
- Colaborează cu personalul tuturor subdiviziunilor instituției pe verticală și orizontală.
- Este obligat să respecte disciplina de muncă în conformitate cu normele legislative în vigoare.
- Asigură respectarea cu strictețe a regulilor de securitate și sănătate în muncă în timpul lecțiilor practice clinice și preclinice.
- Organizează activitățile didactice din cadrul catedrei.
- Șefii de catedră colaborează cu cadrele didactice pe plan științific profesional și metodic.
- Asistă, în scop de formare/autoformare la lecțiile practice a colegilor, conform unui grafic stabilit la catedră.
- Șefii de catedră verifică sistematic calitatea predării disciplinelor de studii în cadrul catedrei.
- Șefii de catedră monitorizează disciplina de muncă a profesorilor.
- Organizează și monitorizează asigurarea disciplinelor cu material metodic-didactic actualizat.
- Șefii de catedră organizează, consiliază și monitorizează cadrele didactice în elaborarea instrumentelor curriculare la unitățile de curs (proiecte didactice pentru lecțiile practice, ghiduri pentru lecțiile practice, culegere de teste, cazuri clinice, fișe de evaluare etc.)
- Discută în cadrul ședințelor de catedră rezultatele reușitei și frecvenței elevilor la unitățile de curs.
- Organizează studierea și implementarea în procesul educațional a platformei educaționale Moodle CEMF „Raisa Pacalo”.
- Cadrul didactic informează șeful catedrei, directorii adjuncți despre absența de la lecții.
- Asigură un climat psihologic favorabil, creativ, de ajutor reciproc al profesorilor și profesor-elev, elev-elev.

• **Elevi:**

- Toți elevii care își desfășoară activitatea în laboratoarele tehnico-dentare vor fi instruiți, la prima oră practică a fiecărei unități de curs, privind IPSSM în laboratorul tehnico-dentar, conform *Legii securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI* din 10.07.2008, Hotărârii Guvernului nr. 95 din 05.02.2009 pentru aprobarea unor acte normative privind implementarea *Legii securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI* din 10 iulie 200
- Toți elevii care își desfășoară activitatea în laboratoarele tehnico-dentare au obligația să însușească și să respecte IPSSM în laboratorul tehnico-dentar.
- Este interzis elevilor accesul în laboratoarele tehnico-dentare cu mâncare sau băuturi (suc, apă minerală, apă plată etc.), acestea se vor consuma în pauză, în afara laboratorului.
- În cazul în care un elev este găsit cu mâncare sau băutură asupra sa, acestea vor fi aruncate imediat la coșul de gunoi.

CEIAC

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND PROCESUL DE INSTRUIRE ÎN
LABORATOARELE TEHNICO-DENTARE**

COD: PO - 09

Exemplar: nr. 1

Revizuiți: 0

Ediția: 1

Pagina: 11/18

- Este interzis elevilor accesul în laboratoarele tehnico-dentare cu alte substanțe (inflamabile, pirotehnice, etc).

X. ANEXE, ÎNREGISTRĂRI, ARHIVĂRI

Anexa nr. 1

Instrucțiunea tehnicii securității în laboratorul tehnico-dentar

DISCUTAT
la ședința catedrei

Șefă catedră _____

APROBAT
Inginer tehnica securității

„_____” 2022

**INSTRUCȚIUNEA TEHNICII SECURITĂȚII
ÎN LABORATORUL
DE MODELARE**

1. Înainte de a conecta utilajul la rețeaua electrică tehnicianul dentar este obligat de a verifica integritatea rețelei electrice. În caz de defecte de a se adresa specialistului în vigoare.
2. În timpul lucrului la șlifmotor și bormașini de a folosi ochelari și măști de protecție.
3. Lipirea trebuie efectuată numai în locurile speciale, destinate acestui procedeu.
4. Lucrul cu acizii sau alte substanțe nocive trebuie efectuat numai în locurile bine aerisite și folosind mijloacele de protecție.
5. După folosirea aragazului și a lămpilor de gaz de a deconecta de la rețeaua centrală. În caz de scurgeri a gazului de aerisit încăperea prin deschiderea ferestrelor și ușilor fără a include ventilația.
6. În cazul depistării unor defecțiuni de a se adresa tehnicianului superior sau șefului de secție.

ȘEF LABORATOR _____

Registrul pentru tehnica securității muncii în laboratorul tehnico-dentar

TEHNICA SECURITATII
IN LABORATORUL TEHNICO-DENTAR

1. Inainte de a conecta utilajul la rețeaua electrica,tehnicianul dentar este obligat de a verifica integritatea rețelei electrice .In caz de defecte de a se adresa specialistului in vigoare.
2. In timpul lucrului la slifmotor și bormasin de a folosi ochelari si masti de protectie.
3. Lipirea trebuie efectuata numai in locurile speciale, destinate acestui procedeu.
4. Lucrul cu acizii sau alte substante nocive,trebuie efectuat numai in locurile bine aeresite si folosind mijloacele de protectie.
5. Dupa folosirea aragazului si lampilor de gaz de a deconecta de la rețeaua centrala. In caz de scurgera gazului de aerisit incaperea prin deschiderea ferestrelor si usilor fara a include ventilatia.
6. În cazul depistării unor defecțiuni de a se adresa tehnicianului superior sau sefului de sectie.

CENTRUL DE EXCELENȚĂ ÎN MEDICINĂ ȘI FARMACIE RAISA PACALO
Catedra Discipline stomatologice și tehnico dentare

Registru

Instrucțiunile informativ general de protecție a muncii

LABORATORUL DE GHIPSARE

Șef laborator

Data	Grupa	Numele, prenumele elevului	Grupa sangvină	Semnătura elevului	Semnătura cadrului didactic

Agenda/Ghid pentru lecții practice

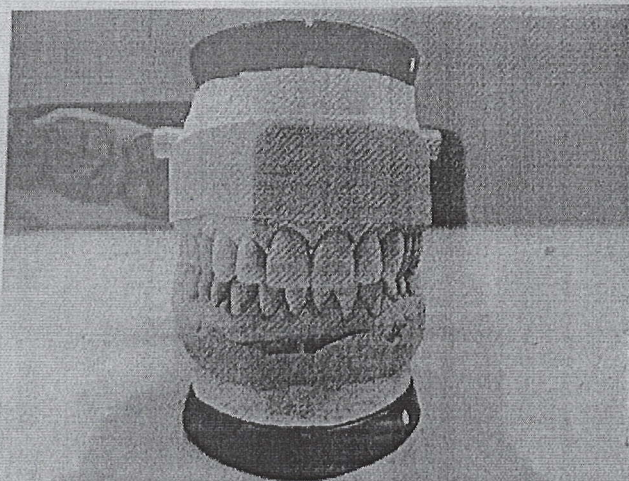
CENTRUL DE EXCELENȚĂ ÎN MEDICINĂ ȘI FARMACIE „RAISA PACALO”
CATEDRA DISCIPLINE STOMATOLOGICE ȘI TEHNICO - DENTARE

GHID PRACTIC LA UNITATEA DE CURS
Tehnologia protezelor parțial fixe

Specialitatea Stomatologie - 91110

Calificarea Tehnician dentar

Numele, prenumele elevului, grupa, subgrupa

Chișinău 2018

I. INSTRUCȚIUNE PENTRU TEHNICA SECURITĂȚII ÎN LABORATOR TEHNICO - DENTAR

La desfășurarea procesului educațional elevul trebuie:

- Înainte de începutul lecției și în timpul repausului trebuie să aerisească încăperea.
- Să însușească și să respecte instrucțiunile de protecție în acțiunea specifică pe care o desfășoară.
- Să frecventeze lecțiile teoretice și practice în haine de protecție ce nu crează incomodități în activitate și permit respectarea igienei corpului: halat alb, mănuși, mască de tifon, ochelari de protecție.
- Atenție sporită în mânăuirea instrumentariului predestinat pentru etapele tehnologice, materialele consumabile, spirtierei, micromotorului.
- Să desfășoare activitatea în conformitate cu succesivitatea secvențelor de realizare recomandate.
- Să nu distrugă, deplaseze dispozitivele de protecție, de semnalizare, să nu implice aplicarea metodelor și procedurilor recomandate în vederea reducerii sau eliminării acțiunii factorilor de risc crescut.
- După terminarea lucrului se executa obligatoriu curățenia mecanică.
- Să includă în rețeaua electrică aparatul și alte dispozitive numai cu învoirea profesorului.
- Să fie foarte precauți în caz de lucru cu acizi, baze.
- Să știe să acorde asistență de urgență în caz de: șoc anafilactic, arsuri (de orice origine), electrocutare, trauma mecanice.
- Să scoată accidentatul de sub acțiunea factorului de risc.
- Să acorde asistență de urgență primară conform recomandărilor specifice a traumei și paralel să cheme salvarea rugând colegii să o facă. Să anunțe conducătorii instituției.

Se interzice!

- De a demonta, repara și instala prize electrice. De a repara rețeaua electrică.
- De a fixa firul electric în cuie, pe obiecte de lemn și metal ; de a pune firul electric pe calorifer.
- De a șterge aparatele electrice de praf când acestea sunt incluse în rețeaua electrică.
- De a aspira substanțele chimice cu gura. De a turna alcool în spirtiera arzândă.
- A se evita folosirea echipamentului personal, de strada, este obligatorie utilizarea echipamentului de protecție;

Am făcut cunoștință cu tehnica securității în laborator

Nr. d/o	Data	Semnătura elevului
1.		<i>Am făcut cunoștința cu tehnica securității</i>
2.		<i>Am făcut cunoștința cu tehnica securității</i>
3.		<i>Am făcut cunoștința cu tehnica securității</i>
4.		<i>Am făcut cunoștința cu tehnica securității</i>
5.		<i>Am făcut cunoștința cu tehnica securității</i>
6.		<i>Am făcut cunoștința cu tehnica securității</i>

Subiectul nr. 8: Confecționarea aparatului ortodontic mobilizabil cu corșete Adams și arc vestibular

Data _____

ABILITĂȚI SPECIFICE

- A1. Aplicarea noțiunii de aparate ortodontice.
 A2. Identificarea părților componente ale aparatelor ortodontice mobilizabile.
 A3. Caracterizarea părților componente ale aparatelor ortodontice mobilizabile.
 A4. Confecționarea aparatului mobilizabil cu corșete Adams și arc vestibular.

CONȚINUT INFORMATIV

Aparatele ortodontice mobilizabile – sunt plăci ortodontice, reprezentând acele aparate ancorate la arcada dentară cu ajutorul elementelor de ancorare, putând fi îndepărtate și aplicate în orice moment de către pacient. Părțile componente ale aparatelor ortodontice mobilizabile sunt:

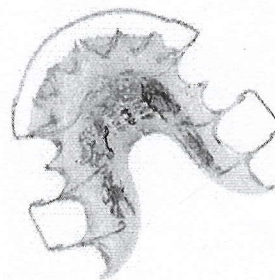
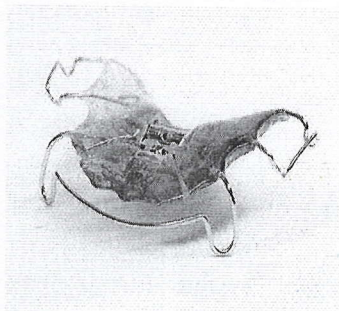
- Baza plăcii – reprezentată de partea aparatului în care sunt înglobate toate retențiile elementelor de acțiune și ancorare;
- Elemente de ancorare- reprezentate de corșete, în cazul dat de corșetul Stahl;
- Elemente de acțiune- arcul vestibular.

Aparatele ortodontice, reprezintă acele construcții care își exercită acțiunea asupra elementelor componente ale aparatului dento-maxilar, cu rolul în principal, de a preveni sau corecta anomaliile dento-maxilare.

Corșetul Adams este un corșet care înconjoară dintele, cu ambele capete în placă, având următoarele părți componente:

- două părți terminale- în contact cu fețele proximale ale dintelui pe care se ancorează, terminându-se prin îndoituri de retenție care pătrund în baza plăcii,
- două anse – plasate la unirea feței vestibulare cu cea proximală,
- o parte centrală -care unește cele două anse la nivelul brațelor gingivale.

Arcul vestibular este un element elastic din sîrmă, așezat în partea anterioară a plăcii. Acesta se folosește pentru alinierea grupului frontal (superior sau inferior), arcul vestibular, prin particularitățile sale constructive și prin anumite poziționări pe arcada dentară, poate avea acțiuni multiple. Cel mai utilizat arc vestibular este cel cu bucle dreptunghiulare (cu unghiuri rotunjite).

ACTIVITATEA PRACTICĂ**Algoritmul activității practice**

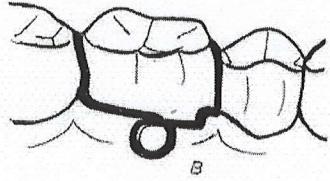
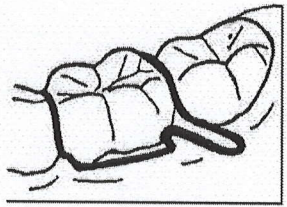
Nr. d/o	Deprinderea practică	Materialele și utilaj folosit	Algoritmul deprinderii practice
1	Realizarea corșetelor Adams	Clește Adams, sîrmă ortodontică de 0,7 mm, model de lucru	Corșetul Adams se confecționează din sîrmă de wiplă, cu diametrul de 0,7 mm, utilizând cleștele special Adams sau asocierea mai multor clești.

			<p>Lungimea sîrmei este de aproximativ 7-10 cm. Conform croșetului începe la jumătatea sîrmei prin realizarea conexiunii centrale care trebuie să fie puțin mai mică decît dimensiunea mezo-distală a dintelui. Apoi către fețele proximo-vestibulare ale dintelui se face la început o îndoitură în unghi drept de o parte și alta a porțiunii centrale după care printr-o mișcare de rotație în jurul uneia dintre fălci se conformează în întregime ansele retentive, întîi pe o parte , apoi pe cealaltă, folosindu-se pentru acesta cleștele cu fălci late și subțiri. După proba pe model se trece la realizarea restului croșetului, respectiv a conexiunilor terminale folosind un clește cu fălci înguste sau cleștele crampon cu vîrf ascuțit. Astfel , fixînd pe rînd cele două extremități ale croșetului, cît mai aproape de vîrfurile ansei se realizează o îndoitură de 180° care orientează croșetul pentru a încăleca arcada dentară sau pentru a înconjura dintele pe fețele sale proximale. Porțiunea finală a sîrmelor se conformează corespunzător pentru a reținea în acrilatul bazei plăcii.</p>
2	Confecționarea arcului vestibular	Clește crampon, sîrmă ortodontică de 0,7 mm, model de lucru	<p>Arcul vestibular se confecționează din sîrmă elastică de 0,7 mm diametru cu ajutorul cleștelui Crampon. Lungimea sîrmei trebuie să fie egală cu perimetrul arcadei. Se însemnează mijlocul sîrmei care se poziționează pe model la nivelul liniei mediane , după care se înseamnă punctul de unde va începe conformarea buclelor de activare. După realizarea buclelor prin îndoituri în unghiuri drepte ușor rotunjite , cu caracteristicile și dimensiunile descrise, sîrma trece peste arcadele dentare prin spațiul dintre canin și primul premolar, se îndoiește pentru a se conforma paralel cu procesul alveolar oral , după care se termină în baza plăcii prin ondulațiile de retenție. Traseul curburii principale se modelează cu mîna.</p>
3	Realizarea bazei plăcii	Model de lucru, acrilat autopolimerizabil	<p>Modelul va fi ținut în apă 30 minute. După uscare se izolează cu un lichid izolator specific maselor acrilice. După fixarea pe model a tuturor elementelor din sîrmă se trece la realizarea bazei aparatului. Baza plăcii se realizează din acrilat , incolor sau divers colorat. Există două modalități de realizare: tehnica pastei și tehnica pulberii și a lichidului.</p> <p>Tehnica pulberii și a lichidului: pe suprafața modelului se presară pulbere, adăugînd lichid pînă la saturarea acestuia, se repeat această pînă la obținerea unei grosimi corespunzătoare. Cînd</p>

			aspectul translucid al plăcii începe să dispară, modelul se introduce în vasul de presiune la temperatura aproximativ 40°C și la presiunea de 2 – 2,5 atm., timp de 20 minute.
--	--	--	--

Îndepliniți sarcinile de mai jos în baza cunoștințelor acumulate anterior:

1. După imaginile propuse complectati tabelul numind tipurile de croșet Adams

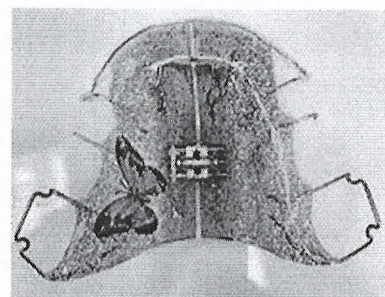
2. Enumerați caracteristicile croșetului Adams:

-
-
-
-
-
-
-
-
-

3. Numiți părțile componente ale plăcilor ortodontice:

-
-
-

4. Enumerați materialele și utilajele folosite la confecționarea arcului vestibular:

CONCLUZII

Semnătura profesorului _____